

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2017–2021 toteutusta ja seuranta edistävän luonnon monimuotoisuuden kansainvälisten asioiden asiantuntijatyöryhmä

Kokous #22

Aika: Tiistai 28.1.2020, kello 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Honka
Läsnä: von Weissenberg Marina, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Blankett Penina, ympäristöministeriö
Forslund Maria, ulkoministeriö – SKYPE-yhteydellä, poistui kello 10.08
Haapala Henna, ympäristöministeriö – SKYPE-yhteydellä
Hyvärinen Esko, ympäristöministeriö
Johansson Stig, Metsähallitus
Juvonen Sanna-Kaisa, Metsähallitus
Jäppinen Jukka-Pekka, Suomen ympäristökeskus
Käyhkö Sanna, ympäristöministeriö
Lohtander-Buckbee Katileena, Suomen ympäristökeskus
Niemivuo-Lahti Johanna, maa- ja metsätalousministeriö, poistui kello 10.25
Niikkonen Kristiina, ympäristöministeriö
Ruohonen-Lehto Marja, Suomen ympäristökeskus
Schulman Anna, maa- ja metsätalousministeriö
Tenhiälä Satu-Marja, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.
Turunen Olli, Suomen luonnonsuojeluliitto
Vuoristo Tiina, Metsäteollisuus ry.
Pylvänäinen Marja, Suomen ympäristökeskus, sihteeri

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja Marina von Weissenberg avasi kokouksen kello 9.00. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi. Puheenjohtaja kävi läpi viime kokouksen #21 (10.12.2019) pöytäkirjan. Sihteeri pahoitteli, ettei ollut lähettänyt sitä ryhmälle tarkistettavaksi, mutta se lähetetään heti kokouksen jälkeen. Todettiin, että Green Deal on julkaistu, Biodiversiteettipäätelmät ja 8(j)-raportti on jaettu ja SBSTTA-raportti jaetaan kokouksen jälkeen.

2. WPIEI-biodiversiteettikokous 5.2.2020 ja asiantuntijakokoukset 3.–4.2.2020 Brysselissä (DSI ja OEWG-2 kokous helmikuussa) – Marina von Weissenberg YM, Marja Ruohonen-Lehto YM ja Katileena Lohtander-Buckbee SYKE

WPIEI-kokouksen 5.2.2020 asialistaa ei ole vielä saatavana. Aiheina todennäköisesti OEWG-kannat ja niiden valmistelu. Delegates-portaalissa on maiden kommentit. DSI:stä Marja R-L, YM ja Katileena L-B, SYKE totesivat, että DSI-asiat ovat lähellä ABS-pöytäkirjaa, mutta ne käsitellään silti erillisenä CBD-sopimuksen alla. Asiat kuuluisivat sekä Nagoyan pöytäkirjan että CBD:n alle, selvitys/ehdotus tästä on tulossa. Benefit sharing -rahasto on suunnitteilla, brasilialaiset ajavat rahaston perustamista. ABS-pöytäkirjaan eivät kuulu kaikki jäsenmaat, jotka ovat biodiversiteettisopimuksessa. Kokoukseen lähtevät Jari Jalava, THL ja Katileena L-B ja Marja R-L.

Post 2020-kokoukseen osallistuivat Marina v W, Marja R-L, Kristiina N, Sanna Käyhkö ja Katileena L-B. Siellä käsiteltiin asioita, jotka tuodaan WPIEI-kokoukseen.

Neuvosto hyväksyi EU:n päätelmät vuoden 2020 jälkeisen maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen valmistelusta. Päätelmät ovat ensimmäinen askel kohti kunnianhimoista mandaattia seuraavaan osapuolikokoukseen CoP 15:een Kiinassa syksyllä 2020. Jäsenmaat painottivat, että EU:n on oltava valmis johtamaan työtä biodiversiteetin puolesta globaalisti. EU:n pitää asettaa kunnianhimoiset

tavoitteet sitä ennen. Tärkeimpänä asiana jäsenmaat korostivat biodiversiteetin integrointia eri sektoreille.

3. WPIEI-biodiversiteettikokous 16.1.2020, tulos ja pääaiheet – Marja Ruohonen-Lehto YM

Marina v W ei ollut läsnä kokouksessa. Marja R-L osallistui ja Roosa Atula, YM laati raportin. Marja kertoi, että käsittelyssä olivat byroiden raportit (SBSTTA, CBD). Kokouksessa puhuttiin OEWG-2 -kokouksen valmistelusta, rahoituksesta, High Level Panel'ista (ei perustettu, mutta perustetaan ehkä tänä vuonna) sekä notifikaatioista (Notif. 108 ja 115). Marine Spatial planning Notif. 113 on lähtenyt. Valmisteltiin vuoden ensimmäinen notifikaatio 001 Technical and Scientific Notification, joka on valmistunut. Marja totesi, että on hyvä, että molemmat CBD:n alaiset pöytäkirjat, Nagoya ja ABS ovat mukana. Post 2020 Zero draft julki 13.1.2020, tästä lisää kohdassa 6.

WPIEI-kokouksen iltapäivä käytettiin CMS COP13 –positiopapereiden valmisteluun.

Temaattisten kokousten asiakirjat löytyvät täältä

<https://www.cbd.int/conferences/post2020/POST2020-WS-2020-03/documents>

30.3.–1.4.2020 on Sustainable use -temaattinen kokous. Olisi hyvä, jos joku osallistuisi Suomesta. Pitäisi ilmoittautua ja sitten ilmoittautuneista valitaan.

4. Resurssimobilisaatiokokous Berliinissä 14.–16.1.2020 – Marina von Weissenberg YM

Henna Haapala ja Marina v W, YM, osallistuivat kokoukseen. Henna on resurssimobilisaatiovastuukokouksen henkilö. Henna kertoi, että kokouksen esitykset olivat erityisen kiinnostavia ja asiat olivat sektoreiden rajat ylittäviä. Kokouksessa oli 6 työpajaa. Pääviestinä olivat vääristävät tuet. Yksityisen sektorin rahoitus on herkkä asia.

”Dasgupta Review on the economics of biodiversity” arvostettu julkaisu, suositellaan tutustumista <https://www.gov.uk/government/publications/the-economics-of-biodiversity-call-for-evidence>

Resurssimobilisaatiolla on mahdollisuus tarjota rahoitusvirtoja ilmastonmuutoksen torjumiseen ja biodiversiteetin hyväksi. Tarkastelussa on lyhyen tähtäimen rahoitus vs. isojen rahavirtojen suuntaaminen, sekä haitalliset tuet vs. biodiversiteetin suojeleminen. Myös 'Nature related risks', eli mitkä ovat riskikategoriat ja kuinka niitä hallitaan.

Brasiliassa on pyrkimys perustaa uusi rahasto 'Fund for benefit sharing', joka koskee ABS-pöytäkirjan hyötyjen jakoa. Sillä pyritään siihen, että kehittyneet maat suuntaisivat rahaa kehittyville maille. Rahasto ei olisi GEFin alainen.

Paneeli tekee kolme tuotetta: tausta ja nykytila, miten voidaan integroida ja tehostaa toimia ja mitkä ovat post 2020 -tarpeet.

Keskusteltiin mm. rakenteellisista muutoksista – transition-ajattelu. Haitalliset/vääristävät tuet. Voivatko talous ja BKT kasvaa ja olettaa, että ODA-rahoitus on se, jolla hoidetaan. Vastaus on ei. Ekosysteemipalvelut ovat keskeinen asia, sillä tähän asti resursseja on vain hyödynnetty. Keskustelua herättävät mm. eettiset periaatteet, oikeudenmukaisuus, kehitysmaiden oikeus saada kehittyä samalle tasolle. Yksityisen sektorin rahoitusosuus kasvaa ja samalla rahoitusriskit kasvavat, julkisella puolella on 'natural capital accounting'. Tulisi tarkastella vaihtoehtoja ja poliittista ohjausta sekä nostaa esille hyvät käytännöt. Ympäristömallinnus tulisi ottaa osaksi talousmallinnuksia. Keskustelussa sivuttiin myös hiilitasapainoa ja soiden ennallistamisen vaikutuksia hiili- ja metaanipäästöihin.

5. CMS 13 -osapuolikokous Intiassa 15.–22.2.2020 – pääaiheet – Esko Hyvärinen YM

CMS-sopimus on muuttavien luonnonvaraisten lajien suojelua koskeva yleissopimus, jossa on nykyisin 130 osapuolta. EU ja kaikki sen jäsenmaat ovat osapuolia. CMS on puitesopimus, jonka tarkoituksena on muuttavien eläinlajien ja niiden elinympäristöjen suojelu ja kestävä käyttö lajien koko muuttoreittien alueella kansainvälisen yhteistyön kautta. Sopimukseen sisältyy 2 liitettä. Liitteessä I luetaan erittäin uhanalaiset lajit, joiden tiukkaan suojeluun osapuolet pyrkivät. Liitteessä II luetaan lajit, joiden suojelutilanne on epäsuotuisa ja joiden suojelu edellyttää kansainvälistä yhteistyötä sekä lajit, jotka merkittävästi hyötyisivät kansainvälisestä yhteistyöstä suojelutoimien suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi CMS:n puitteissa on laadittu alueellisia sopimuksia, joista Suomi on ratifioinut osan: Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusopimus AEWA, Euroopan lepakkojen suojelusopimus EUROBATS ja Itämeren ja Pohjanmeren pikkupalaiden suojelusopimus ASCOBANS. Lisäksi on lukuisia yhteisymmärryspöytäkirjoja.

Lajiliitteisiin on ehdotettu edellistä osapuolikokousta vähemmän muutoksia. 7 lajia on ehdolla I-liitteeseen ja 5 lajia II-liitteeseen. Lajit voivat olla molemmissa liitteissä. Ehdolla olevista lajeista vain harva esiintyy EU:ssa. Ehdotetut lajit I-liitteeseen ovat aasiannorsu, jaguaari, bengalintrappi, intianttrappi, pikkutrappi, antipodialbatrossi ja valkopilkkahai. II-liitteeseen ehdotetut lajit ovat jaguaari, persianlammas, pikkutrappi, eräs vasarahailaji ja harmaakoira-hai. Lajeista pikkutrappi, harmaakoira-hai ja vasarahai ovat EU:n ehdottomia. Australia ja Uusi Seelanti eivät ole myönteisiä EU:n haiehdotuksia kohtaan, mutta muutoin ehdotukset vaikuttavat pääosin ongelmattomilta.

Muita Suomen kannalta mainittavia asiakohtia ovat yhteistyön lisääminen euroopanankeriaan suojelussa, jossa EU:lla on luonnollisesti vahva rooli, myös DG Mare on asiassa aktiivisesti mukana. Muita käsiteltäviä asioita ja päätöslauselmia ovat mm. ilmastonmuutoksen vaikutus muuttaviin lajeihin, laitton pyynti ja metsästyksen lajien muuttoreiteillä sekä pesintä- ja talvehtimisalueilla.

Penina B. kertoi muista mereisistä lajeista ja asioista, jotka ovat käsittelyssä: kaloja, hailajeja ja merinisäkkäitä (jokidelfiinit, Itämeren ja Iberian pyöriäinen), ja mm. sivusaaliit, merenalainen melu sekä kytkeytyneisyys.

Suomen kokousvaltuuskunta: Esko Hyvärinen, Penina Blankett ja Roosa Atula, YM.

6. Post 2020 -biodiversiteettikehys ja 0-neuvotteluversio: Kommentit

Zero-Draft of the post 2020 Global Biodiversity Framework: Suomi lähetti yleisiä huomautuksia ensimmäiseen versioon, jotka silmäiltiin läpi. Yleistavoitteita muotoiltiin ja kommentteja toimitettiin paljon. Esim. alkuperäiskansat ovat heikosti mukana. 0-versiota on yritetty yksinkertaistaa, mutta se vaatii vielä ponnistuksia. Dokumenttia käsitellään OEWG-kokouksessa Kunmingissa. Mahdollisesti kokouspaikka siirretään Koronaviruksen takia. [siirretty Roomaan, siht. huom.]

7. Mahdolliset muut asiat ja kevään 2020 kansainväliset kokoukset

Seuraava SBSTTA-kokous on 18.–23.5.2020 Montrealissa. Asialista on pitkä.

CBD CoP 15:n kokouspäivät on vahvistettu 15.–28.10.2020, Kunming, Kiina.

8. Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Seuraavat kokoukset:

Tiistai 12.2.2020 kello 13.00–15.00, YM, kokoushuone Honka

Torstai 12.3.2020 kello 13.00–15.00, YM, kokoushuone Honka

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.00

Puheenjohtaja

Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö

Sihteeri

Marja Pylvänäinen, Suomen ympäristökeskus

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, sihteeri ja pysyvät asiantuntijat.